

Rozdělení Britské Indie v roce 1947 patří mezi nejzásadnější události moderní historie jižní Asie. Tento proces vedl ke vzniku Indie a Pákistánu a vyvolal masové přesuny obyvatel, násilí a hluboké společenské rány, které ovlivňují region dodnes.

Britská Indie se z rozhodnutí parlamentu Spojeného království v roce 1947 rozdělila na dva nezávislé státy, **Dominium Indie** a **Dominium Pákistán** (dnešní území Pákistánu a Bangladéše). Hlavním kritériem pro rozdělení Indie se stala příslušnost k muslimskému nebo **hinduistickému** náboženství, ačkoliv se na území Indie vyskytovalo náboženství více. Indie se v roce 1950 stala **republikou**, Pákistán taktéž roku 1956. Později, v roce 1971, se Pákistán rozdělil na Pákistánskou islámskou republiku a Bangladéšskou lidovou republiku.

STANOVENÍ HRANIC

Britská Indie byla po více než 200 let pod britskou **koloniální** nadvládou. Během 19. a 20. století rostlo hnutí za nezávislost, vedené osobnostmi jako Mahátma Gándhí či Muhammad Alí Džinnáh. Zatímco Indický národní kongres (vznikl v roce 1885) usiloval o **jednotnou** Indii, Muslimská liga (vznikla v roce 1906) pod vedením Džinnáha požadovala samostatný stát pro muslimy kvůli obavám z marginalizace v převážně hinduistické Indii.

Rostoucí napětí mezi hinduisty a muslimy přerostlo v politické nepokoje a poté i v organizované násilí obou skupin, při kterém zahynuly desítky tisíc obyvatel a které Britové nedokázali zvládnout. V roce 1947 proto britská vláda oznámila plán na urychlené stažení z Indie a rozhodla se rozdělit zemi na dvě části.

Rozdělení provedl britský právník sir Cyril Radcliffe, který měl za úkol vymezit hranice během pouhých šesti týdnů, aniž by měl hlubší znalosti o regionální situaci.

Problematickými se staly mj. historické **provincie** Paňdžáb a Bengálsko, které čekalo rozdělení. V Paňdžábu byl kromě obou zmíněných náboženství zastoupený ještě **sikhismus**. Sikhové byli zásadně proti rozdělení území, protože zde měli posvátná místa. Hranice byla určována převážně podle náboženské demografie ze sčítání lidu z roku 1941, protože na nic jiného nebyl čas. Sám Radcliffe později uvedl, že stanovení správné hranice, která by brala v úvahu také geografii, infrastrukturu, **zavlažovací** kanály či složité regionální, jazykové či kulturní identity, by trvalo několik let.

Hranice byla oficiálně zveřejněna vůdci Indie a Pákistánu 17. srpna 1947. Nastala paradoxní situace, protože obyvatelé již bývalé Britské Indie nevěděli, zda se nacházejí na území Pákistánu, nebo Indie. Z Paňdžábu získala Indie 62 % území a přibližně 55 % populace. V Bengálsku pak 36 % území a přibližně 35 % populace. Zbytek připadl Pákistánu. Oba státy získaly stejný podíl většinové a menšinové populace v poměru přibližně 70:30.

Naivně se očekávalo, že příslušníci menšin zůstanou po obdržení ochranných záruk na daném území. Indie a Pákistán tak měly zachovávat oboustranný respekt a zajistit ochranu příslušníkům svých komunit před **diskriminací** nebo násilnostmi na území druhého státu. Stal se však naprostý opak.

PŘESUNY OBYVATEL

Následovala největší nucená **migrace** v lidských dějinách. Přes nově vytyčené hranice se odstěhovalo na 16,7 milionů obyvatel, pravděpodobně však mnohem více. **Muslimové** migrovali do Pákistánu, zatímco hinduisté a **sikhové** směřovali do Indie. Tento přesun byl provázen brutálním násilím, které vedlo ke smrti více než jednoho milionu lidí. V některých případech bylo násilí dokonce organizováno a mělo povahu etnických čistek. Rodiny byly rozděleny a mnoho lidí ztratilo domov, což vedlo k hlubokým psychologickým traumatům. Násilná povaha rozdělení vytvořila atmosféru nepřátelství a nedůvěry mezi Indií a Pákistánem, která komplikuje vzájemné vztahy dodnes.

Poté, co opadl britský vliv, vznikl mezi oběma novými státy spor o hranice vytyčené Evropany. K nejznámějšímu konfliktu došlo v oblasti Kašmíru, kde ihned v roce 1947 vypukla první indo-pákistánská válka. Demografické změny výrazně ovlivnily také průmysl a zemědělství. Rozdělení Západního a Východního Pákistánu doprovázela v roce 1971 bangladéšská válka za nezávislost, během které podle odhadů padly statisíce až miliony obyvatel.

Ve skupinách o 2 až 3 žácích si zopakujte, v jakém smyslu se následující pojmy objevily ve výchozím textu, kde byly zvýrazněné. Následně je najděte v osmisměrce. Po jejich vyškrtání (mohou být uloženy všemi 8 směry) zůstane tajenka, která obsahuje jména tří států.

p á k k i e é s t á h d
 á z r o n c v i n d i s
 n a e l i a o e b s n u
 t v p o a r h p k n d m
 o l u n g g k r l a u s
 n a b i d i i o é s i i
 d ž l á š m s v l p s h
 e o i l i á k i i s t k
 j v k n t á m n n i i i
 n a a í d o i c e b c s
 a c n g v l a i d é k š
 e í p é á k i e s t ý á

DISKRIMINACE, HINDUISTICKÝ, HRANICE, JEDNOTNÁ, KOLONIÁLNÍ, MIGRACE, MUSLIMOVÉ, PROVINCE, REPUBLIKA, SIKHISMUS, SIKHOVÉ, ZAVLAŽOVACÍ

K následujícím šesti textům přiřaďte jména zemí k tajenky. Každou ze tří zemí tak použijete dvakrát.

A. _____

Po rozdělení Britské Indie v roce 1947 se tato země stala samostatným státem. Významnou roli v boji za nezávislost Indie sehrál Mahátma Gándhí, který prosazoval nenásilný odpor proti britské nadvládě. Vláda nově osamostatněné země se od počátku snažila zachovat sekulární charakter země a zajistit práva všem náboženským skupinám, i když vztahy mezi hinduisty a muslimy zůstávaly napjaté. Vzhledem k masovým přesunům obyvatel se musela vypořádat s miliony hlavně hinduistických uprchlíků, kteří utíkali z nově vzniklého Pákistánu.

B. _____

Tento stát vznikl jako stát pro muslimy, ale od počátku čelil mnoha výzvám, včetně sporu s Indií o Kašmír. Politická nestabilita vedla k několika vojenským převratům a problémům s řízením země. Přes počáteční naděje na prosperitu se rozdíly mezi Západním a Východním Pákistánem prohlubovaly, což nakonec vedlo k ozbrojenému konfliktu v roce 1971.

C. _____

Provincie Východní Pákistán byla od počátku v nevýhodném postavení - politická a ekonomická moc se soustředila v Západním Pákistánu, což vedlo k rostoucí nespokojenosti. I přes početní převahu byli Bengálci vyloučeni z klíčových rozhodovacích procesů. Napětí vyvrcholilo v roce 1971, kdy Východní Pákistán vyhlásil nezávislost. Tento akt vyvolal brutální válku za osvobození.

D. _____

Tento stát vyhlásil nezávislost roku 1971, následovala však krvavá válka, ve které zahynuly statisíce až miliony lidí. Po válce se země potýkala s ekonomickými problémy a humanitární krizí. Přesto se postupně stabilizovala a dnes patří mezi nejrychleji rostoucí ekonomiky jižní Asie. I po desetiletích však vztahy mezi ní a Pákistánem zůstávají napjaté kvůli nevyřešeným historickým křivdám.

E. _____

Rozdělení Britské Indie způsobilo masivní migraci muslimů do této země a hinduistů opačným směrem do Indie. Mnoho muslimských uprchlíků, známých jako muhádžirové, se usadilo ve městech jako Karáčí. Toto vedlo k sociálnímu napětí.

F. _____

Rozdělení původní britské kolonie mělo obrovský dopad na Paňdžáb a Bengálsko, kde byly hranice stanoveny bez ohledu na místní komunity. Miliony hinduistů, muslimů i sikhů se prakticky ze dne na den staly menšinami v cizí zemi. Kvůli pronásledování a násilí byly nuceny opustit své domovy. Přesto se země postupně stabilizovala a vybudovala silné demokratické instituce, čímž se odlišila od svého souseda Pákistánu, který prošel několika vojenskými převraty.